

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

2016

Фондация „Партньори – България“

Мисия и дейности на фондация „Партньори – България“

I. Местни и международни проекти и програми през 2016

1. Подобряване на политиките за деца и млади хора

- 1.1. Засилване на ролята на ученическите съвети и превръщането им в активен фактор във вземането на решения на общинска и регионално равнище.
- 1.2. Подкрепа на деца с емоционални и поведенчески затруднения
- 1.3. Основан на правата на детето подход за борба с тормоза в корекционните институции за деца.
- 1.4. Срещу насилието в училище
- 1.5. Ключ към училище без страх
- 1.6. Деца жертва на трафик

2. Демократично гражданство и права на човека

- 2.1. Национално изследване на домашното насилие и на насилието, основано на полов признак

3. Решаване на конфликти и медиация

- 3.1. Европейска мрежа за медиация и диалог
- 3.2. Обучения по медиация

II. Публикации 2016

III. Фондация „Партньори – България“ през 2016

1. Мрежата на Партньори
2. Европейски и национални мрежи и работни групи
3. Фондация „Партньори – България“ в медиите
4. Борд на директорите
5. Екип на Фондация „Партньори – България“

Фондация „Партньори – България“

Мисия

Мисията на фондация „Партньори – България“ е да подпомага процеса на демократично развитие в България, като оказва съдействие на институции, неправителствени организации и специалисти за подобряване на политиката и практиката в областта на правосъдието, социалните грижи, закрила на децата, образованието, икономическото развитие и опазването на околната среда. Организацията работи за укрепване диалога между гражданското общество, правителството и бизнес сектора, както и за насърчаване участието на различни по-слабо представени организации, групи и етнически общности в процесите на вземане на решения.

Дейности

- **Изследвания**, анализи, оценка и препоръки за промяна в политиката по отношение състоянието на социално-маргинализираните групи (включително етническите малцинства, децата без родителски грижи, децата и младежите в риск, непълнолетните правонарушители, жертви на домашно насилие и т.н.).
- **Обучение** по теми като: ефективна комуникация, водене на преговори, решаване на конфликти, медиация, гражданско образование, лидерство, организационното развитие, разрешаване на конфликти, групово постигане на консенсус и др.
- **Медиация** за подпомагане на отделни лица, групи и организации при разрешаване на конфликти.
- **Кооперативно планиране**, фасилитиране на срещи и публични дискусии, както и на процеси на вземане на решения. Организацията подпомага създаването на инициативи за решаване на проблеми от местно значение.

I. Местни и международни проекти и програми през 2016

1. Подобряване на политиките за деца и млади хора

1.1. Засилване на ролята на ученическите съвети и превръщането им в активен фактор във вземането на решения на общинско и регионално равнище.

Финансиран в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.

След 4 годишна работа по тази програма, през 2016 г. ФПБ успешно приключи проектът за засилване на ролята на ученическите съвети и превръщането им в активен фактор във вземането на решения на общинско и регионално равнище. Тази част от програмата, подкрепена от НФМ продължи една година и приключи през март 2016 като включи общините Сливен, Нова

Загора, Котел, Твърдица, Монтана, Вършец, Благоевград и Гоце Делчев. Проектът целеше да фасилитира достъпът на децата до общините, особено във връзка с вземане на решения по политики, които ги засягат. Основната целева група включи 180 деца на възраст 14-18 г., представители на 8 пилотни общини и на един регионален съвет на децата в Сливен. Участниците в съветите бяха избрани чрез демократичен процес да представляват съучениците си. 45 възрастни, представителни на осемте общини и регионалната администрация в град Сливен, също взеха участие в дейностите на проекта.

Чрез този проект екипът на ФПБ работи за повишаване на знанията и уменията на деца и възрастни да работят като партньори и участват в публичен диалог за създаване на по-адекватна и стимулираща среда за участие на децата. Процес на кооперативно планиране бе проведен във всичките общини с участието на 123 деца и 53 възрастни. Тренинг за фасилитатори - експерти по детско участие беше проведен с цел изграждане на капацитета на общините да работят с деца. Програмата предложи и малки грантове за подкрепа на инициативи на съветите на децата. Тези инициативи бяха успешно проведени в градовете и приключиха в края на проекта. Много добри практики и опит бяха споделени на финална конференция, която събра професионалисти, представители на общини и училища, НПО и детски съвети. Конференцията даде възможност

децата да разкажат на по-широката публика как са протекли техните инициативи и са допринесли да станат техните градове малко по безопасни, по-уютни и привлекателни.

2.2. Подкрепа на деца с емоционални и поведенчески затруднения

През 2016 г. с подкрепата на фонд „Социална подкрепа“ към Министерство на труда и социалната политика, тази програма продължи да предлага социални услуги за деца и семейства в гр. Дупница. Екипът на ФПБ посреща деца и родители в своя ресурсен център в Дупница като предложи психологически консултации и подкрепа на деца с емоционални и поведенчески затруднения и техните семейства. Този седем месечен проект, който започна през април 2016 и приключи в края на октомври 2016, оказва подкрепа на 30 деца и техните семейства в града. Психолозите от екипа на ФПБ съдействаха за развитие на план за позитивна подкрепа на всяко дете с цел постигане на поведенческа промяна, когато детето изпитва трудности да следва правилата в дома и в училище. Обучение на местни специалисти и последващи супервизии помогнаха за укрепване на капацитета на експертите от местните социални услуги и училища, както и за разпространение на

методологията за позитивна подкрепа на деца с емоционални и поведенчески затруднения.

Публични презентации, училищни срещи и интервюта в медиите помогнаха за разпространение на информация за услугата и за нарастване на разбирането по отношение на нуждите на децата, които имат проблемно или предизвикателно поведение.

Supervision with local professional, PBF resource center in Dupnitsa, Oct 2016

През септември 2016 ФПБ организира кръгла маса в София, където беше споделян опитът и научените уроци от работата с модела за подкрепа на деца с емоционални и поведенчески затруднения. Участваха експерти в областта на социалните услуги, представители на държавни институции и неправителствени организации.

1.3. Основан на правата на детето подход за борба с тормоза в корекционните институции за деца /2016-2018/

През февруари 2016 г. ФПБ започна двугодишен проект подкрепен от програмата „Правосъдие“ на Европейската комисия /EU JUST /2014/ACTION GRANTS/ в

партньорство със Спасете децата, Италия Университета на Болоня, Министерство на правосъдието на Италия и PAR, Португалия. Целта на проекта е да развие и приложи политики и практики за превенция и намаляване на случаите на тормоз в корекционните институции за деца. Проектът се основава на методология, базирана на правата на детето и прилагана към модела за превенция на тормоза. Дейностите се провеждат в три различни държави – България, Португалия и Италия.

В България проектът работи за редуциране инцидентите и последствията от тормоза във Възпитателните училища – интернати и за подобряване способността на услугите в областта на детското и младежкото правосъдие да предпазват и реагират адекватно на случаите на тормоз. Програмата се прилага в три Възпитателни училища – интернати /ВУИ/ в с. Завет, с. Подем и гр.Ракитово.

Целта на дейностите е да се подпомогнат екипите професионалисти и децата във ВУИ да идентифицират ефективни начини за адресиране на тормоза и да се намалят случаите на тормоз, насилие и агресия. Екипът от изследователи и треньори на ФПБ – Лора Лалова, Елмира Нешева, Людмил Стефанов и Анета Калчева – работи, както с учениците, така и с възпитатели, учители и администрация на всяко училище. В условията на защитена и

включена в интерактивни занимания група, ученици и възрастни са стимулирани да рефлектират върху техния индивидуален и групов подход към проявите на тормоз и типичните действия в тази посока. Чрез различни дейности, участниците са окуражавани да рефлектират върху своя съществуващ подход към тормоза, да идентифицират аспекти, в които са силни, и области, които биха искали да подобрят. План за действие се развива във всяко ВУИ, включително специфични аспекти за превенция и редуциране на тормоза. Планът е следствие от изработването на политики и

мерки във всяко училище, направени в резултат на няколко месечен консултативен процес.

Сесия с възрастни във ВУИ

В рамките на партньорството между трите държави, две международни срещи бяха организирани през 2016. През март 2016 представители на ФПБ, Спасете децата, Италия, Университета на Болоня, Министерство на правосъдието на Италия и PAR, Португалия, се срещнаха в Рим на своята първа среща за планиране и развитие на изследователска и приложна методология. През ноември 2016 партньорите се срещнаха в Лисабон, Португалия, за обмен на опит и практики, дискусия на постиженията и предизвикателствата и развитие на по-нататъшен план за работа в корекционните институции за деца и младежи.

CRAC partners meetings in Rome and Lisbon, 2016

1.4. Срещу насилието в училище /ASA Collaboration/

Проект на фондация „Партньори – България“, фондация „Партньори – Унгария“ и SOS Малта с подкрепата на Европейската комисия, програма Еразмус плюс, 2015-2018

През 2016 г. екипът на фондация „Партньори България“ проведе изследване на агресията сред децата на възраст 11-18 г. в училище. На тази база беше подготвен Национален доклад за България, като съответно подобни доклади бяха публикувани от партньорите по проекта в Малта и Унгария.

През май 2016 г. се организира международен семинар в Малта, където партньорите бяха запознати с местните подходи и практики. Друго обучение се проведе в Будапеща през

ноември 2016 г., където участниците изучаваха ефективни методи за прилагане на възстановителен процес спрямо жертва на тормоз, представени от лектор на Международния институт по възстановителна практика.

През годината партньорите изработиха наръчник с разнообразни модели за ефективна превенция на тормоза в училище. Фондация „Партньори-България“ приложи методиките в 130 СОУ „Стефан Караджа“, където екипът работи с учителите и училищната администрация за осигуряване на безопасна, позитивна и приятелска училищна среда.

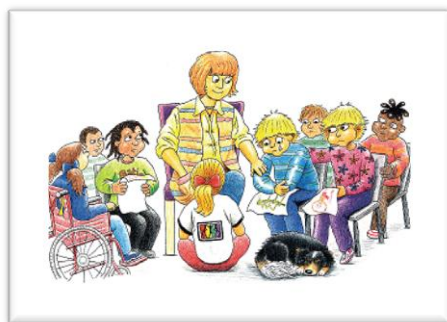

Среща на партньорите в Малта, май 2016 .г

Среща на партньорите в Будапеща, май 2016 .г

1.5. Ключ към училище без страх

Фондация „Партньори-България“ е част от мрежа организации, водени от Асоциация „Анимус“, които работят по проект за насърчаване на здравословна училищна среда, без насилие и страх. Проектът започна през 2016 г. и ще продължи 5 години с подкрепата на Фондация „Оук“.

Проектът се фокусира върху цялостен подход към справянето с тормоза и насилието в училище. Включва деца от първи до десети клас в три пилотни училища по време на петгодишния период. Програмата „Приятелите на Зипи“ е разработена за първокласниците (<http://priatelitenazippy.com>), а „Приятелите на Апъл“ цели да ангажира децата от втори до четвърти клас. И двете програми целят да стимулират психичното и емоционално здраве, като подготвят децата да се справят с проблеми и конфликтни ситуации чрез разумни и градивни начини. Учениците се научават да избягват стратегии за справяне, които биха били вредни за тях или други в краткосрочен или дългосрочен план.

1.6. Деца жертви на трафик

През 2016 г. Фондация „Партньори-България“ участва в съвместен семинар на тема „Деца жертви на трафик“, подкрепен от Министерството на външните работи на Франция и Посолството на Франция в България, фондация „Terre des hommes“ и български институции. Семинарът беше резултат от общите усилия и взаимодействие на френски и български експерти за изследване на трафика на деца от България. Изследването, което послужи за основа на семинара, се проведе в ромските общности в областите Сливен, Пазарджик и Нова Загора през 2015 г от Фондация „Партньори-България“ и фондация „Terre des hommes.“ Фокусът беше върху факторите и механизмите за трафик на деца с цел експлоатация във Франция. Последвалият доклад се публикува през 2015 г.

През 2016 г. посолството на Франция в София инициира семинар за насърчаване на взаимодействието и обмена на практики между властите и експертите от България и Франция. Директорът на Фондация „Партньори-България“, Д-р Коларова, участва в семинара, като представи ключови въпроси при борбата с трафика на деца от България.

2. Гражданско образование и права на човека

2.1. Национално изследване на домашното насилие и насилието, основано на полов признак (ДННОПП) и изработване на модел за подкрепа на жертвите на насилие (МПЖН) 1.06.2015-30.09.2016

Финансиран по програма БГ 12 „Домашно насилие и насилие, основано на полов признак“ от Норвежкия финансов механизъм 2009 - 2014

Националното изследване на домашното насилие и насилието, основано на полов признак (ДННОПП), и изработването на модел за подкрепа на жертвите на насилие (МПЖН) приключиха успешно през 2016 и получиха широко медийно внимание. „Партньори-България“ изпълни договор с Министерството на вътрешните работи – оператор по Програма БГ 12.

През 2016 г. се проведе първото национално изследване на домашното насилие и насилието, основано на полов признак. В периода януари – юли 2016 г. се проведе компютърно асистирани телефонни интервюта (КАТИ) с 2500 респонденти с цел събиране

на детайлна, надеждна и представителна извадка за степента на разпространеност на различни форми на домашно и основано на полов признак насилие. Качествените проучвания чрез лично проведени интервюта с ромски жени и момичета са 400 на брой, като населените места са избрани на случаен принцип. Освен това бяха разпространени полу-структурирани въпросници сред 118 полицейски служители и 86 социални работници. Организирах се и фокус групи с представители на ромски общности. Бяха проведени 19 дълбинни интервюта с жертви и социални работници от 10 кризисни центъра за деца и възрастни в 10 града: София, Пещера, Стара Загора, Димитровград, Русе, Силистра, Варна, Драгоман, Балван и Средец.

На базата на тези проучвания се състави „Аналитичен доклад“ за ДННОПП. Докладът се отпечата през 2016 г. ФПБ и нейните партньори – Център за изследване на демокрацията и Академия по права на човека, Норвегия – подготвиха и публикуваха следните документи:

- **Модел за подкрепа на жертви на насилие**, изработен от експерти на ФПБ и базиран на информацията от националното изследване, консултациите със специалисти и обменения опит с международните партньори от други европейски страни (особено Норвегия).
- **Препоръки** за подобряване на политики и практики относно домашното насилие и насилието, основано на полов признак, в съответствие с международно установени стандарти, националната специфика и вземайки предвид уязвимостта на изследваните групи.
- **Статии** в национални медии с цел разпространение на резултатите от „Националното изследване на домашното насилие и насилието, основано на полов признак“ в България.

На 27 септември 2016 г. се проведе заключителната конференция в Българска Телеграфна Агенция.

Ключовите послания от изследването бяха предадени на държавни и неправителствени експерти по време на **Националната конференция по домашното насилие и насилието, основано на полов признак в София, 2016 г.**, и на пресконференция, дадена от

партньорите по проекта.

Проектът постигна основната си цел – да допринесе за подобряването на държавната политика за превенция на домашното насилие и насилието, основано на полов признак, както и подобряване на ситуацията на жертвите на ДННОПП в България, с фокус върху ромските жени и момичета.

3. Медиация и решаване на конфликти

3.5. Европейска мрежа за медиация и диалог (проект ENND)

Ценностните конфликти са предмет на изучаване от граждански организации в 7 държави - Словакия, Чехия, Полша, Унгария, България, Румъния и Германия. Лидер на проекта е Партньори за демократична промяна – Словакия, подкрепен от Фондация „Портукус“. Проектът стартира през септември 2016 г. с цел да **изследва ценностни** конфликти, видими в различни сфери от обществото: в гражданския диалог (реч на омраза, поларизация на мнения, взаимно изключващи се политики и решения); под формата на петиции, митинги, мобилизация на поддръжници, и т.н. Фондация „Партньори-България“ участва в този консорциум със задачата да изработи национален доклад за България. Като допълнителен резултат, партньорите идентифицираха граждански инициативи и проекти, подходи за разрешаване на конфликти, освобождаване на натрупано напрежение, установяване на диалог, де-ескалация на конфликти, помирителни процеси, мобилизация за насърчаване на толерантността и взаимното уважение.

Предварителният анализ се проведе чрез кабинетно проучване, интервюта и фокус групи с ключови заинтересовани страни. Националният доклад се фокусира върху конфликти, засягащи социалните ценности и радикализацията. В доклада е включен списък на активни граждански лица и организации в страната, работещи за превенция и интервенция в социални конфликти и подходи към тях. Срещи на партньорите се проведоха в София и Братислава с цел обмен на информация и обособяване на обща методология.

3.6. Програма по медиация

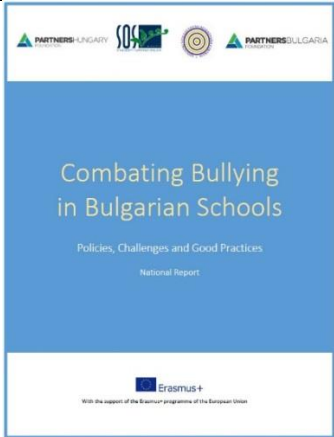

Като лицензиран обучител по медиация, „Партньори-България“ проведе семинар по медиация на 8-9 октомври 2016 г. Участниците присъстваха на курса с цел да развият кариера на професионални медиатори.

Като сертифициран обучителен център по медиация, ФПБ продължава да развива своята програма по медиация, като включва своите служители в дейностите на Националната Асоциация на Медиаторите и чрез подкрепа на проекти, целящи развитието на медиацията в България и други държави. ФПБ е член на Борда на Националната Асоциация на Медиаторите и допринася за подобряването на политиките по медиация в страната.

II. Публикации 2016

 <p>НАЦИОНАЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ДОМАШНОТО НАСИЛИЕ И НАСИЛИЕТО, ОСНОВАНО НА ПОЛОВ ПРИЗНАК Аналитичен доклад</p>	<p>Аналитичен доклад на „Националното изследване на домашното насилие и насилието, основано на полов признак“, по програма БГ 12 „Домашно насилие и насилие, основано на полов признак“ от Норвежкия финансов механизъм 2009-2014. По проекта работиха Фондация „Партньори-България“, Център за изследване на демокрацията и Академия по права на човека, Норвегия.</p> <p>Докладът разкрива нова информация относно ситуацията на домашното насилие и насилието, основано на полов признак в страната.</p> <p>Издател:: Фондация „Партньори-България“, 2016 г.</p>
 <p>МОДЕЛ ЗА ПОДКРЕПА НА ЖЕРТВЕ НА ДОМАШНО НАСИЛИЕ И НАСИЛИЕТО, ОСНОВАНО НА ПОЛОВА</p> <p>Практически съвети за жертви и насоки за работа на професионалисти в областта на домашното насилие и насилието, основано на пола</p>	<p>Модел за подкрепа на жертвите на насилие: изработен по проект „Националното изследване на домашното насилие и насилието, основано на полов признак“, по програма БГ 12 „Домашно насилие и насилие, основано на полов признак“ от Норвежкия финансов механизъм 2009-2014. Моделът е цели да обслужва експерти в областта на социалната подкрепа и грижи, експерти в съдебната система и полицията, неправителствени организации и кризисни центрове. По проекта работиха Фондация „Партньори-България“, Център за изследване на демокрацията и Академия по права на човека, Норвегия.</p> <p>Издател:: Фондация „Партньори-България“, 2016 г.</p>
 <p>Национално изследване на домашното насилие и насилието, основано на полов признак (ДННОП), и изработване на модел за подкрепа на жертвите на насилие (МПЖН)</p> <p>Препоръки за подобрение на политиките в областта на домашното насилие и насилието, основа на полов признак</p>	<p>Препоръки към съответните национални власти за справяне с домашното насилие и насилието, основано на полов признак, и подобряване на съществуващи политики и практики.</p> <p>Документите са изработени по проект „Националното изследване на домашното насилие и насилието, основано на полов признак“, по програма БГ 12 „Домашно насилие и насилие, основано на полов признак“ от Норвежкия финансов механизъм 2009-2014.</p> <p>Издател:: Фондация „Партньори-България“, 2016 г.</p>

	<p>С участието си в програма ЕРАЗМУС +, Фондация „Партньори-България“, СОС МАЛТА и Фондация „Партньори-Унгария“ целят да изработят подробен доклад върху агресията и тормоза в училище във всяка от трите страни, за да се оцени ситуацията, да се споделят добри практики, и да се предоставят препоръки на законодателите за подобряване и превенция. Проектът се финансира с подкрепата на Европейската комисия – Програма Еразмус +</p> <p>Издател:: Фондация „Партньори-България“, 2016 г.</p>
---	--

III. Фондация „Партньори-България“ през 2016

1. PartnersNetwork

Фондация „Партньори-България“, продължава да развива активна дейност в мрежата на Партньори, на която е член от 20 години. През 2016 г. директорът на ФПБ участва в среща на мрежата, проведена на 8-12 ноември във Вашингтон, САЩ.

Срещата включваше семинари и посещения на център по медиация в Балтимор, срещи с местни НПО и държавни институции, както и поглед и дискусии върху бурните президентски избори.

2. Европейски и национални мрежи и работни групи.

ФПБ е един от основателите на мрежата **DARE**, като допринася за нейния блог със статии за гражданско образование в училище.

Като член и съосновател на **Клуба на фъндрейзърите**, ФПБ участва в клубни срещи за споделяна на опит и информация за различни практики за водене на кампании и разпространение на добри каузи към широката публика.

ФПБ е член на Националната мрежа на децата и посещава годишни конференции и работни групи. Освен това, ФПБ е член на Българския дарителски форум и подкрепя

дейността и обществените им кампании, за да осигури по-добра среда за развитие на филантропията и социалната отговорност.

През 2016 г. ФПБ участва в семинар, проведен от **Keeping children safe**, където получи признание за своите политики и практики в защита на децата.

ФПБ е член на Националния съвет за безопасен интернет за деца.

Като съосновател на Националната асоциация на медиаторите, ФПБ е член на борда и допринася за развитието на политики и законодателни мерки.

През 2016 г. ФПБ успешно поднови лицензът си за доставчик на услуги за деца, предоставен от Държавната агенция за защита на децата и Министерството на труда и социалното политика.

3. Фондация „Партньори – България“ в медиите

През 2016 г. дейностите и проектите на ФПБ получиха медийно покритие. Някои от тях могат да се видят в следните линкове:

<http://www.ngobg.info/bg/news/104788>

http://www.dnevnik.bg/analizi/2016/09/30/2834837_domashnoto_nasilie_i_faktorite_za_visokata/

<http://btvnovinite.bg/article/bulgaria/mazhete-stavat-vse-po-chesto-zhertva-na-domashno-nasilie.html>

<http://bnr.bg/sofia/post/100741243/majete-vse-po-chesto-stavat-jertvi-na-domashno-nasilie>

<http://kanal3.bg/news/39549-I-madzete-stavat-dzertvi-na-domashno-nasilie>

http://offnews.bg/news/Obshtestvo_4/Balgarite-masovo-ne-razbirat-kakvo-e-seksualno-nasilie_636337.html

<http://www.marginalia.bg/aktsent/domashnoto-nasilie-v-tsifri/>

<http://nmd.bg/domashnoto-nasilie-i-faktorite-za-visokata-tolerantnost-kam-nego>

<http://www.balkaninsight.com/en/article/gender-based-violence-in-bulgaria-widespread-underreported-experts-warn-09-27-2016>

4. БОРД НА ДИРЕКТОРИТЕ НА ФПБ

Академик Богдан Петрунов, Национален център по заразни и паразитни болести
Лъчезар Попов, Директор, Институт за принципите на правото
Димитър Вучев, член на надзорния съвет на Токуда Банк, АД
Д-р Даниела Коларова, Директор, ФПБ

5. ЕКИП

София:

Д-р Даниела Коларова, Директор
Румен Минковски, Заместник-директор
Елена Калинова, Главен счетоводител
Ивет Кънчева, Ръководител на проект
Анета Калчева, Фасилитатор и координатор проект
Елмира Нешева, Експерт изследвания и развитие на модел за подкрепа на жертви на
насилие
Свилен Коларов, консултант социални медии, комуникации и преводи
Кристина Петкова, Административен сътрудник
Лора Лалова, Ръководител проект и експерт

Дупница:

Ирена Стоянова, психолог

*Адрес: ул. Якубица 2А,
гр. София 1164 България
partners@partnersbg.org
+359 2 962 3174*